

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tabakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, Št. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 3 st. mm, samostojne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 E, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. — Plačljivo in utočljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; za naročbe brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnine na nedeljske izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kren 5.20, za pol leta Kren 2.60.

761 depisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rekopisi se ne vračajo. Naročnine, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik: ŠTEFAN GODINA. Lastnik: konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila Tiskarna „Edinost“ v Trstu, zadruga z omejenim poročstvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti štov. 18.

Pešino-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON II. 11-57.

Narodna delavska organizacija

Podpisani odbor N. D. O. vabi članstvo na IZREDNI

občni zbor

ki se vrši

v soboto, dne 16. julija t. l.

točno ob 7. uri zvečer

v Sokolovi dvorani v Narodnem domu v Trstu.

Dnevni red:

- 1) Organizacijski statut.
- 2) Izprememba pravil.
- 3) Statut mladinske organizacije.
- 4) Razno.

Ako bi občni zbor ne bil ob napovedani uri sklepčen, se vrši pol ure pozneje drugi občni zbor, ki je sklepčen ob vsakem številu navzočega članstva.

Z ozirom na važni dnevni red pozivamo članstvo, da se udeleži občnega zbora v čim najobilnejšem številu.

Občnega zbora se udeleži tudi tov. drž. posl. BURIVAL in tovar. MACHEK in HAVELKA kot zastopnika češke nar. železničarske organizacije.

V Trstu, dne 11. julija 1910.

Odbor N. D. O.

BRZOJAVNE VESTI.

Otvoritev železniške proge Červinjan-Belvedere.

TRST 14. Tukajšnje c. kr. ravnateljstvo državnih železnice poroča: Lokalna železnica Červinjan-Belvedere—Gradež bo otvorjena v soboto 16. t. m. z vlakom št. 1851, ki odide iz Červinjana ob 7. uri 25 minut zjutraj.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 14. Zbornica je nadaljevala adresno debato. Tüdöss (justhovec) je opravičeval napore, storjene v svrhu, da se doseže neodvisnost Ogrske. Rekel je, da se bo Ogrska ojačila in razvijala še le tedaj, ko bo gospodarsko in politično neodvisna. — Giesswein (kršč. socijalec) je rekel, da vsebuje adresa večine manj obljub glede socijalnih reform, nego jih vsebuje prestolni govor in zato je smatrati za kakor korak nazaj. Grof Stefan Tisza je nekega dne govoril samo o romunski narodnosti, a na Ogrskem so tudi druge narodnosti; Tisza ni pa govoril o socijalni strani narodnostnega problema.

Posl. dr. Samuel Kelemen (justhovec) je izjavil, da niso predvčerajšnja izvajanja grofa Tisze nič drugega nego napad na narodnostno politiko koalicijske. Opozicija pozdravi z največjo objektivnostjo, ne oziraje se na svoje strankarske interese, vsak korak, ki bolj približa narodnosti Ogrski.

Posl. Dezider Banffy (izven stranke) je izjavil, da ne more vsprejeti adresnega

načrta večine, ker isti ne vsebuje nikakega programa za liberalno in demokratično politiko in ker manjka izjava, da se Ogrska preosnuje na podlagi splošne, enake in tajne volilne pravice. Govornik je nato predložil posebni adresni načrt.

V bančnem vprašanju zagovarja adresni načrt Banffy-jev predhodne odredbe.

Glede volilne reforme zahteva adresni načrt, da se uvede ne le splošna, ampak tudi enaka, tajna, volilna pravica po posamičnih občinah. Nato je bila razprava prekinjena in seja zaključena. — Prihodnja seja jutri.

Konferenca hrvatskih poslancev v Budimpešti.

BUDIMPEŠTA 14. Za danes določena konferenca hrvatskih poslancev je odložena na jutri, ker ni mnogo poslancev še došlo v Budimpešto.

14. julij v Parizu.

PARIZ 14. Povodom narodnega praznika je bila danes v Longchampsu revija čet, ki je vspela sijajno. Reviji so prisostvovali: belgijski kralj in kraljica, predsednik Fallières in ministri. Na svršetku se je dvignil v zrak vojaški balon; mej dviganjem so godbe svirale belgijsko himno in marseljezo. Občinstvo je priredilo kraljevi dvojici prisrčne ovacije. Po reviji čet je bil pri predsedniku Fallièresu vojaški obed, na katerem sta bila tudi belgijski kralj in kraljica.

Obsojen novinar.

LIZBONA 14. Franko Borges, tajnik lista „O mundo“, je bil obsojen na 5 mesecev ječe, v globo 10.000 reisov in pravne stroške, ker je v nekem članku razžalil kralja.

Boj med Portugalci in Kitajci.

LIZBONA 14. Glasom uradnih poročil je guverner v Macao poslal na otok Colovan 200 vojakov z nekoliko topovi, da napravijo tamkaj mir. Zdi se, da so prebivalci na Colovanu sporazumni s kitajskimi pirati. V boju sta bila ubita dva Portugalca, trije so bili pa ranjeni.

Potres.

MESSINA 14. Danes ob 6. uri zjutraj je bilo čuti močan potres, ki je trajal štiri sekunde. Škode ni bilo.

PERUGIA 14. V vasi Nucciafiore so čutili ponovne potresne sunke, vsled česar je bilo prebivalstvo prestrašeno. — Več hiš in kmetijskih koč je zadobilo razpoke.

Pariz 14. Francoska borza produktov ostane danes, v petek in soboto zaprta.

Pariz 14. Belgijski kralj in kraljica ter predsednik Fallières so se sinoči udeležili slavnostne predstave v operi.

Petrograd 14. Aretacija 20 častnikov vojaške intendant v Varšavi je napravila tukaj zelo mučen utis. Vojaška oblastnija je zaplenila vse premoženje častnikov.

Rim 14. Neki vojaški vodljiv balon, ki se je dvignil v zrak v Braccianu, je ob navdušenju prebivalstva izvršil več uspešnih evolucij.

Monopol petroleja.

Monopol na vžigalice še ni uveden in že nam stoji pred vratmi nov monopol: monopol petroleja, ki nas gotovo osreči z zvišanjem cen te potrebščine. Naša slavna avstrijska vlada nas vsaki hip vznemadja s

kakimi direktnimi ali indirektnimi davki. Iznenadila nas je z monopolom na vžigalice, na katerem se okoristijo nemški kapitalisti, ki imajo štiri petine vžigalčne produkcije v svojih rokah, a Länderbank sama dve tretjini. Iznenadil nas je gospod minister avstrijskih financij s komunikacijem, obelodanjenim koncem meseca marca t. l., ki nas je obvestil, da je ministerstvo avstrijskih financij ukrenilo potrebne korake za ureditev petrolejskega monopola.

Avstrijska vlada se je odločila, da izda odredbe za ureditev novih rafinerij ter da produkcijo petroleja napravi odvisno od koncesije.

To stori avstrijska vlada v prvi vrsti, da omeji veliko konkurenco, ki jo dela „Standard Oil Company“ avstrijski petrolejski industriji. Neposredni vzrok temu koraku je dala „Vacuum Oil Company“, ta pohčerjena družba gori imenovane „Standard Oil Company“, ki je pred malo časa v nemških konsumnih pokrajinah znižala cene petroleja za 12 pfenigov od litra. To je cena, ki si je niti ne moremo misliti pri prodaji petroleja, ker pokriva samo en del stroškov produkcije. Pred tem so bile izvozne cene tako nizke, da se je delalo z izgubo. Poleg vsega tega se avstrijski eksporterji vendar niso dali odtisniti s svojih izvoznih trgov v Nemčiji. Tej izgubi pri glavnem produktu je precej držal ravnotežje dobiček pri prostranskih produktih. No, v zadnjem času je „Vacuum Oil Company“ začela konkurirati tudi avstrijskim postranskim produktom. Iz spomenice, ki so jo avstrijske rafinerije naslovile na vlado, vidimo, da so vsled ameriške konkurence cene petrolejskih postranskih produktov jako padle. Tako je padla cena benzina od K 27 na K 15, olja za mazanje od K 20 na K 8—9 in parafina od K 65 na K 36. V tem je šla „Vacuum Oil Company“ še dalje v svojem konkurenčnem boju. Da podraži surovo petrolejsko olje, je vplivala na tržišče na ta način, da so cene surovega materiala podražile, a potem tudi rafinerijski produkti tistih rafinerij, ki niso imela lastnega surovega blaga.

Iz tega razvidjamo, da je ameriška konkurenca delovala v dveh smerih kakor dvorezen meč. Z ene strani je delovala na znižanje cen prdukcijjskih predmetov, z druge strani pa na podražanje cen surovin. Tako je postajala konkurenca z vsakim dnem nevarnejša za avstrijske producente.

Pri tem višanju surovinskih cen je produkcija petroleja spojena z veliko izgubo. Rafinerije so proračunale, da sirovo petrolejsko olje, ki jih stane po K 3.10, morejo vsled konkurence prodajati samo po ceni K 1.75, tako, da imajo — brez vseh prdukcijjskih stroškov — še K 1.35 izgube pri kilogramu.

Nadalje so navele avstrijske čistilnice v svoji spomenici, da njihova podjetja morajo propasti vsled ameriške konkurence. To pa bi vodilo k temu, da amerišanski petrolejski trust uvede svoj monopol tudi v Avstro-Ogrski. Ta nevarnost je delovala tako, da se je avstrijska vlada odločila za zaščito domače petrolejske industrije. In ta akcija v zaščito domače industrije izvrši končno z avstrijskim petrolejskim monopolom.

Da se izogne trustu, uvede svoj monopol. Nu, priznavamo, da nam je v vsakem slučaju ljubši avstrijski monopol, nego ameriški trusti. Kajti z monopolom ostane

denar v državi. Potem pa smemo tudi pričakovati, da država ne bo strigla svojih konsumentov tako, kakor trusti, in da bo tudi z delavci postopala lepše in dostojnejše.

Petrolejskega monopola ne uvede vlada poprej, dokler ne izvrši nekatere priprave. Te priprave bodo sledeče. Vlada prevzame v svoje roke vse zaloge surovega petroleja. Vsi producenti bodo primorani prodajati državi ves svoj produkt. Država priredi osrednje državne prodajne postaje. Kupno ceno bo določala država sama tako, kakor bodo to zahtevale tržne cene, oziraje se na to, da bo producentom zagotovljen primeren dobiček. Sirovi petrolej bo na državne stroške v skladišču. Prodajno ceno bo država določala avtonomno. Ta cena bo kalkulirana tako, da ostane državi neki gotov dobiček. Produkcija rafinerij bo kontingentirana, določena. Od rafinerij nadplačane cene se bodo tem vračale, ko bo gotovi proizvod odpravljen v inozemstvo. S pomočjo kontingenta se nadeja vlada onemogočiti ameriško konkurenco.

To bi bili predhodni koraki avstrijske vlade, da obvaruje domačo industrijo, a ti koraki vodijo ob enem — kakor rečeno — k uvedeni petrolejskega monopola. Uvedenje tega pa je odvisno od paralelnega dela ogrske vlade in od avstrijske legislature (zakonodaje).

Avstrijski merodajni krogi sodijo, da od strani ogrske vlade ne bo nobenih težav, ker tudi ogrske rafinerije imajo veliko škodo vsled ameriške konkurence.

T. C—ni.

Boj za občino Celjska okolica.

Ako bi hoteli verjeti glasovom v nemških listih, imajo Nemci že takorekoč v rokah zmago za občinske volitve v občini celjske okolice, ki se imajo vršiti v kratkem.

Nemci se pripravljajo že dolgo za naskok na to važno postojanko. Njihova zmagočnost je še posebno poskočila, ker je politična oblast neke reklamacije rešila za Nemce ugodno.

No, kakor posnemamo iz štajerskih slovenskih listov, je vse nade, da se te nakane Nemcev in z njimi združenih slovenskih prodancev izjalove prek in prek.

Kakor prvo ugodno znamenje za to dejstvo je, da so se v ta namen združile vse tri slovenske struje na Štajerskem: narodna, slovaška (Plojeva) in S. L. S. — Minulo nedeljo se je vršil v ta namen shod zastopnikov slov. volilcev.

Na tem shodu je bil soglasno sprejet kompromisni predlog in postavljeni so bili kandidati za 70 odbornikov in 15 namestnikov.

Na ta način je upravičena nada, da se kljub vsem nasprotnim mahinacijam posreči odbiti napad „Südmarke“, ki je poslala v Celje za ta namen 20.000 kron za pijačo, agitacijo in podkupovanje volilcev.

Pa tudi drugače se niso Nemci strahili nobenega sredstva, in nobene sleparije, ki naj bi jim pomogla do večine v volilnih imenikih. — Nemško-protestantski tovarnar Westen je n. pr. za tri svoje uradnike naznanil take plače, da jim je bil predpisan večji davek, nego največim posestnikom v občini. Na vak način so dotični uradniki seveda dobili volilno pravico v prvem razredu.

bodi! Ne misli, da me more kaj odvrniti od tebe.

XXIX.

Šla sta torej. Nista sela v kočijo, ki ga je še čakala pred poslopjem. Udarila sta jo pešč po ozki stezi. Izmed vej je Jurkica že razločevala od daleč dve razsvetljeni okni grajščakine sobe. Mrz jo je spreletal, a tedaj se je spomnila, kako je pred nekaterimi meseci, ko je prvokrat šla na obisk k Maleševičevi, videla pri ravno istem oknu staro gospo, do tedaj jej še nepoznano.

— Kdo bi si bil mislil takrat, da v tako kratkem času pridem k njej, da me sprejme za svojo?!

Hanibal se ni niti prijavil, ampak je, držeč Jurkico za roko, kar vstopil v matrine prostore. Starka ju ni v prvem hipu niti spoznala; potem je še le vskliknila silne radosti in pohitela k sinu. Vsa zmehčana je bila nenadnega obiska. V tej svoji zmedenosti ni se niti povpraševala, kaj-li pomenja to, da je tudi Jurkica prišla tjakaj. Obsula je sina takoj s tolikimi vsakovrstnimi vprašanji; poljubila ga nekolikokrat kakor otroka. Starka je bila vsa srečna. — Nisem danes popoldan zastoj sanjala o tebi — evo te! — danes si pri meni!

(Pride še).

PODLISTEK.

Jurkica Agičeva.

Povest.

Hrvatski pisal Ks. Šandor-Gjalski. — Prevel Fr. Orel

— Hanibal, Hanibal, — to je preveč! — je vskliknila Jurkica prestrašeno. Prevelike sreče, ki jo je doletela, odpovedal jej je glas in samo ovila se mu je okolo vratu. Naslonjena na tistih herkulskih ramenih, stisnjena k tistim močnim prsim, čutila se je jako in gotovo; vsi napadi tega sveta so se jej dozdevali sedaj nični, majhni in slabotni. Vso je obšlo zmagonosno čustvo, neko zadovoljstvo, da se je, izza tako globokega padca, pospela tako visoko, in v duhu si je predstavljala Lisičko, s kakim nevoščljivim, a tudi ponižnim obrazom jo bo zrla kakor gospo Radmanovičevu. „Ah, — ne, ne!“ Zatrepetala je bojzani pred to srečo, ker je prevelika, da bi mogla biti stalna. Hanibal pa je že ves gorel ljubavnega zanosa in plamtel želje, da zadovolji

svojim srčnim čuvstvom. K temu ga je tudi nagibal neki silni notranji nagon, da izvrši plemenito delo, da je takoj izvede, — prav takoj! V pesniških besedah si je črtal bodočo srečo. Ah, pomladil se je za vse, postal je skoraj otročji, — tako ga je omamila sreča, da je dočakal davno zaželeni trenutek in našel srce, ki ga ljubi.

— Tako, Jurkica, da ne boš trpela ne jeden trenutek dalje, — še današnjega večera moraš postati moja zaročnica. Pojdiva v grad, — jaz še nisem bil tam, pohitel sem naravnost k tebi. O Jurkica, kedo bi si bil mislil? Upal sem, da ti pomorem samo kakor priča, a sedaj — sem s teboj že zaročen! Pojdiva na moj dom, tam te vsem — tudi materi — — Tu se mu je ustavila beseda. V prvem navdušenju se ni niti spomnil matere. Sedaj še le je izprevidel, na kako zapreko naleti. A takoj je premagal ta pojav malodušja; energično je privzdignil glavo ter si šepetal: „Odločil sem se, ne dam si več odvzeti sreče. Sedaj nisem več slaboten mladenič!“ — Skrbelo ga je samo, da-li ni mislila ravno tako tudi Jurkica, in ponovno jo je začel prositi, naj gre z njim.

— Ah, čemu? — ga je vprašalo naposled dekle z nekim strahom. Občutila je okolu srca nekako bojazen. Osvedočena je

bila, da se jej ta sreča izvije iz rok, čim zapusti to sobo. Povesti grofove ljubezni z lrmu ni se spomnila.

— Pojdiva, pojdi, draga Jurkica! — silil je Hanibal. In ona se je odločila.

— Ali ne bo prekasno? — je vprašala v poslednjem hipu.

— Ne, ne! Poglej! — ravnokar je minula osma; a mati bdi dolgo.

— Oh, Hanibal, — tvoja mati! Ona bo, — ne, ne, Hanibal, ne hodi, da je ne razsrdi.

— Moja mati me ljubi, a tudi ti si jej prirastla k srcu. Saj mi je ona poročila že kedaj, kako neprilike imaš. Iz Maleševičeve brzojavke ne bi bil mogel posneti vsega. Ah, ona se vda.

— Ne vda se, ne! Potrpiva, Hanibal, jaz se bojim. A tudi od tvoje strani je žrtev velika. Da, da, preplemeniti si, — tega jaz ne zahtevam od tebe. Počakajva, čemu bi materi otežili — — Hotela je izreči: „poslednje dni,“ a dokončala ni. „Bilo bi, kakor da jej želim smrt,“ — je pomislila sama pri sebi.

— Ne smeva čakati. Če uredimo takoj, boš zopet v svojem popolnem pravu — še danes uredimo stvar. — Pojdi, pojdi, Jurkica, — moja ljubav te prosi tega. Hrabra

V drugih uradih so delali Nemci na drug način, da bi dobili več volilcev.

Slavna c. k. vlada se je, kakor vedno, seveda tudi takrat ravnala točno po komandi „Südmarke“. Ustrezno je bilo vsem nemškim pritožbam, natančno tako, kakor so napovedovali nemški listi že mesec dni poprej!

Vlada je dovolila celo vrsto nemško-nacionalnih agitacijskih slavnosti v Celju; sokolskemu zletu v Gaborju (v okolico), dela vse možne ovire.

Sedanjšega narodnega občinskega tajnika celjske okolice so spravili v kazensko preiskavo radi „zlorahe uradne oblasti“. Preiskavo pa so morali ustaviti, ker se je izkazala za neutemeljeno.

Kljub vsemu temu nasilju pa je razpoloženje med našimi volilci prav dobro in nade je, da zmagojo Slovenci v vseh treh razredih.

Bog dal, da se ta nada vresniči: Skupni nastop slovanskih strank pozdravljamo z največjim zadoščenjem, v prvo radi nevarnosti, ki grozi tej velevažni postajanki, potem pa tudi radi dejstva, da je v tem slučaju, v trenutku nevarnosti, prišlo do veljave naše solzarske stališče: skupno proti skupnemu sovražniku!!

Tako bodi tudi v bodoče, ako nočemo, da nam bo sovražnik ped za pedjo odjemal prastaro našo grudo.

Nemško-nacionalne — bajke.

Znani nemško-nacionalni posl. Chiari te tedni poročal svojim volilcem v Rymarovu na Moravskem. Njegova izvajanja o Bienenrthovi politiki in njenih vseh sploh so res preznačilna za moralo, ali bolje rečeno: nemoralo vse politike avstrijskih Nemcev. Može je hotel proslavljati Bienenrthovo vlado. Ker pa to absolutno ni možno drugače, nego da se notorična dejstva postavlja na glavo, se je tudi g. Chiari v svojih lastnih izjavah zapletal v protislovja in je, kar je na enem koncu zidal, na drugem neusmiljeno podiral.

Največjo hvalo Bienenrthovi vladi piše ta nemški politik radi po njem zatregvanega, ali v resnici ne obstoječega dejstva, da se je vpliv narodnih skupin na upravo stisnil na minimum. Sedaj da se izvršujejo vladni posli brez vsake koncesije za posamične stazanke in državna uprava da je došla do miru in stalnosti.

Da je to le prazna bajka, v katero ne morejo verovati niti najnajnovejši politični otroci v zapečku, to ve vsakdo, ki gleda s svojimi očmi sedanje popolno razsulo. Po izbournosti Bienenrthovega zistema je sedaj vse avstrijsko parlamentarno in politično življenje kakor ladija, ki je izgubila krmilo in se podi po razburkanem valovju brez smeri, brez načrta, brez določenega cilja. Bienenrth je srečno dotiral tako daleč, da nima več večine niti od slučaja do slučaja: le za gotove stvari. Parlament brez vsake večine je ladija brez krmila — je kaos. In tako stanje imnuje Chiari stanje — miru in stalnosti!!

Pa saj Chiari sam ne veruje v svojo — bajko! To je priznal v zaključku svojih izjav, kjer je v temnih barvah slikal parlamentarno položeno in odpiral kaj neprijazen pogled na bodočo jesensko kampanjo. Z lastno roko je na vandaličen način demoraliziral, ker je zidal na začetku: zgradbo Bienenrthovih zaslug. Morda pa bi g. Chiari hotel trdit, da je g. Bienenrth popolnoma nedolžen na tem razsulo parlamentarnih odnošajev? To pa bi bila bajka za — še bolj neumne politične otroke. Absolutna neverjetnost te bajke izhaja že iz dejstva, da je že pripovedovanje Chiarjevo, da je pod Bienenrthom državna uprava popolnoma neodvisna od vplivanja narodnih skupin — le prazna bajka! Ako bi to ne bilo le bajka, ako bi bilo Bienenrthovo vladanje res tako neodvisno na vse strani, potem bi bil — to je tako gotovo kakor pribito — ravno g. Chiari zagnji, ki bi hvalil to vlado! Resnica je marveč ta, da je morda ni bilo vlade, ki bi bila ob vsakem svojem koraku tako odvisna od objestnosti narodnih skupin — nemških, kakor je ravno ta vlada.

V tem je vir vsemu zlu, vsej naši politični mizarije vsem temu stanju, ki spominja že na bankrot parlamentarizma. Glavni krivca je Bienenrth, ker se ni znal, ali pa morda tudi ni hotel niti v najmanjši meri držati potrebne objektivnosti med nemškimi in slovanskimi narodnimi skupinami!!

Ne! Ako hoče Nemec Chiari pripovedovati svetu, da se sedaj ne dovoljujejo narodnim skupinam nikakih koncesij, da se ne sklepajo več — da rabimo tisto znano banalno frazo — nikake kravje kupčije za pridobivanje glasov v parlamentu — potem to že ni več bajka, ampak je direktna, zavestna, drzna laž! Mari tisti konečni sklep Nemcev (po tolikih prevratih), da bodo glasovali za italijansko fakulteto ni najlepša — kravja kupčija? Je je, in pa še kaka!

Pa pustimo, da to notorično dejstvo podkrepijo besede — g. Chiarja.

Govorec o vprašanju italijanske pravne fakultete je namreč izrecno naglašal — prosimo, pazite! — da je bilo za vsacega Nemca neizmerno težko glasovati za Dunaj kakor sedež italijanske pravne fakultete, in da so se slednjič odlo-

čili za to le iz razlogov: 1.) da imajo biti to le provizorij 2.) da s tem zadostje sedanjim političnim razmeram, 3.) da se Italijani sedaj ne ločijo od večine, in 4.) da so Italijani naravni zavezniki Nemcev proti Jugoslovanom!!

G. Chiari je tu dovolj jasno govoril in priznal, da Nemci ne glasujejo za italijansko fakulteto iz stvarnih razlogov: ne iz ljubezni do Italijanov, ne iz respekta pred italijansko kulturo, ne iz prirojenega jim čuta pravičnosti, ampak jedino le iz kravjekupčijskih razlogov. Ali z drugimi besedami: Italijan. naj dobe fakulteto, ker Bienenrth potrebuje v parlamentu italijanskih glasov!!

Pa ravnokar izvršeno podržavljenje italijanske gimnazije v Puli? Kako je neki s tem? Kje so vzroki tej naglici, ko je vendar vemo, kako sicer vladni mlini vsikdar neizrečeno počasi meljejo, ko gre za kako tako odredbo na korist nemških zavodov! Tudi to je bila kravja kupčija, ki naj reši sladkega klečepaza pred vsako vlado, deželnega glavarja Rizzija, ki je menda danes najnepopularnejši mož v italijanskem saboru, ter ohrani vladu in Nemcem njega in njegovih tovarišev — glasove v parlamentu.

In vspricho tacihi notoričnih dejstev, teh koncesij Italijanom ima jeden najodličnejših nemških politikov železno čelo, da javno pripoveduje bajko, da se pod Bienenrthom za glasovanja v parlamentu posamičnim narodnim skupinam ne dovoljujejo več nikake koncesije!!

Ali tudi za Italijane današajo izvajanja g. Chiarija zelo zanimivega pouka. Tudi najprimitivnejši laški možgani bi mogli umeti neiskrenost, ki jo ovajajo Chiarijeve besede o razmerju med Nemci in Italijani, bi mogli umeti, da so ti poslednji le tisti zamorec, ki naj izvrši svojo dolžnost in potem — ide! Da je torej tudi nemško prijateljstvo do Italijanov — prazna bajka!

Balkan.

Razburjenje v Grški. — Priprave za vojno?

Ruskim listom javljajo iz Aten, da razburjenosti ljudstva na Grškem ni več možno brzdati. Vlada je brez moči in posebno kralj nima več poguma, da bi storil kakoršne bilo pomirjevalne korake, ker bi s tem spravil v nevarnost svoj položaj. Bojot turškega blaga se kljub prigorovom velevalisti izvršuje vedno brezobzirneje.

Z mrzličavo naglostjo se vrše vojne priprave.

Dan in noč prevajajo čete in orožje. Tudi Turčija ne čaka več. Začela je z mobilizacijo enega dela armade. Možno je, da bodo Rusija in druge velesile postopale z oboroženo silo.

Ustaja v Albaniji.

Ker je bilo več ustaških vodij obešenih, je v severni Albaniji ustaja izbruhnila na novo. V Gilanu je koncentriranih 10000 Albancev. Za uničenje teh, bo potreben cel armadni zbor.

Novi bolgarski metropoliti.

Iz Carigrada javljajo, da dobo Bolgari nove metropolite v Solunu, Drinopolju in Meleniku.

Dnevne novice.

Sestanek grofa Aehrenthala s turškim velikim vezirjem. — V diplomatskih krogih se govori, da se naš minister za zunanje stvari grof Aehrenthal v mesecu septembru sestane v Karlovih varih s turškim velikim vezirjem Hakkı-pašo.

Agrarno vprašanje v Bosni. — Iz Sarajeva javljajo, da vlada še v tem zasedanju predloži deželnemu zboru zakonski načrt glede rešenja agrarnega vprašanja potom fakultativnega odkupa kmetov. Načrt bo izročen posebnemu odseku in pride še v tem zasedanju v razpravo in zbornici. Proračunska razprava bo težko zvršena pred koncem tega meseca in se delovanje deželnega zbora bržkone zavleče skozi ves mesec avgust.

Slovenska razstava v Belemgradu. Povodom obiska slovanskih gostov v Belemgradu je bila prirejena tamkaj tudi mala slovenska razstava. Med drugimi so se nahajala ne tej razstavi izdanja pesnika Prešerna, Aškerc, Gregorčiča in drugih. Potem zemljevid o razprostranjenosti slovenskega jezika in zelo lepi posnetki Blejskega jezika.

Novo razširjenje Dunaja. Včeraj je došla najviša sankcija za ponovno razširjenje področja dunajske občine. — Občini dunajski se pridružijo kraji Strebersdorf, Anhof in znano zdravilišče Mauer.

Gostovanje češkega narodnega gledališča na Dunaju. Iz Prage poročajo: Deželni odbor je dovolil danes intendantu češkega narodnega gledališča, da sme privediti v 16. okraju na Dunaju gledališke predstave.

Govorice o posetu avstroogrškega prestolonaslednika na Cetinjah. Iz Cetinja poročajo, da pričakujejo tamkaj povodom kneževine jubileja poset avstroogrškega prestolonaslednika Frana Ferdinanda. Kakor javljajo pa z Dunaja, ni tamkaj ničesar znano kakem potovanju nadvojvode Frana Ferdinanda na Cetinje.

Sestanek Izvolkega s Pichonom.

Kakor poročajo iz Petrograda, se poda ruski minister za zunanje stvari Izvolski meseca avgusta v Karlove vari in se bržkone tamkaj sestane s francoskim ministrom za zunanje stvari Pichonom.

50-letnica združitve Savoje s Francosko. V nedeljo so na slovesen način proslavili v Parizu 50-letnico združitve Nice in Savoje s Francosko. Na slavnosti je govoril minister zunanjih stvari Pichon. Rekel je, da sta se Nica in Savoja enodušno izjavile za združitve s Francosko, a Piemont je na to pristal (po vojni leta 1859). S tem je bilo zadovoljeno načelo narodne suverenosti.

Poset angleške kraljevske dvojice v Berlinu. Londonska „Reynold Newspaper“ hoče vedeti, da je sedaj gotovo, da angleška kraljevska dvojica poseti oficijelno najprej berlinski dvor. Na tem potovanju spremljal bo kralja in kraljico princ Waleški.

Tramvajske karte za delavce name-rava podražiti praški mestni svet. Zato so začele vse stranke veliko agitacijo, da bi prisilile mestni svet v umaknitev omenjene odredbe.

Pred revolucijo v Portugalski? Pariškim listom javljajo iz Lizbone: Republikanci v Portugalski računajo za gotovo, da bo Portugalska v kratkem proglašena za republiko. Vsak dan se vrše burna zborovanja.

Na letakih se zabavlja čez slab finančni položaj ter zahteva odstavljenje kraljevske dinastije. Kralj sme na ulice le ob izrednih varnostnih odredbah. Armada tudi ni zanesljiva. Rabi velike finančne stiske se notranja kriza pojstruje še bolj. Bati se je, da pride vsak čas do krvavih dogodkov.

Domače vesti.

Sinočni shod „Zveze jugoslovanskih železničarjev“ je vspel krasno, bodi glede udeležbe bodi glede zanimanja, s katerim so sledili naši železničarji izvajanjem čeških govornikov tov. Mocheka, Havelka in posl. Buřivala. Vsi trije so bili ob njihovih nastopih burno pozdravljeni in so želi viharne aplavze. Že sam vspered in govori so bili tako zanimivi, da prinesemo o shodu v jutranjši številki obširneje poročilo, kar nam danes radi pozne ure, oziroma pomanjkanja prostora ni bilo možno.

Slovenci iz mesta in okolice! Dan 14. avgusta 1910 bo pomenjal velik dogodek v narodno-socialnem razvoju našega naroda v Primorju.

Tega dne priredi NDO velik izlet v hrvatsko Pulo. Kdor pozna narodnopolitične razmere na vročih tleh prastare Pule, se ne bo mogel odtegniti vtisu, ki ga izživlja izlet sam po sebi; tržaško, v večni borbi vzrastlo ljudstvo hiti v obisk puljskemu, poštenemu, značajnemu bratu, borečemu se za narodni in gospodarski obstanek. Toda ta izlet 14. avgusta bo pomenjal več.

Tega dne hočejo naši tržaški delavci vrniti mili obisk, s katerim so nas počastili puljski rojaki v tako častnem številu ob priliki obletnice obstoja NDO in razvilitja njene zastave. 14. avgust ostane vsakemu v spominu.

Puljski rojaki se pripravljajo že sedaj za naravnost impozanten vsprejem. — Po puljskih ulicah, mimo starorimske arene, se razvijajo nedogledne čete tržaških Slovencev in puljskih Hrvatov. Ob zvokih več godb in plapolanja zastav se bodo dvigali slavospevi demokratični misli, veliki zvezi, ki združuje oboje.

Tržaški Slovenci! Vabimo Vas, da se udeležite v čim večjem številu tega pomembnega izleta, vsi iz mesta in okolice ter bližnjih krajev.

NDO. si je preskrbela enega največjih parnikov, na katerem bo prostora za nad 2000 oseb.

Samo ob sebi je umevno, da NDO najame ta parnik le v slučaju, ako se v pravem času izkaže potrebno število izletnikov.

Zato se bodo prodajali vozni listki za Pulo in nazaj, že pričniši v soboto, dne 16. julija t. l. in bo razprodaja trajala do četrtega dne 4. avgusta t. l.

Cena vožnji tja in nazaj bo iznašala z vstopnino k veliki veselici v Puli vred K 3.60. Kdor si ne nabavi voznega listka do četrtega dne 4. avgusta, ostane lahko brez voznega listka, kajti od 4. do 14. avgusta (dneva izleta) se bodo prodajali vozni listki le tedaj, ako bo še prostora na parniku, ki bi ga N. D. N. morala najeti namesto projektiranega velikega parnika vsled nezadostne udeležbe.

Vozni listki se bodo prodajali v uradu N. D. O. (ul. Lavatoio 1), pri vratarici „Narodnega doma“, obeh podpornih društvih (ul. G. Galatti 18. in Stadion 19), v skladiščih konsumnih zadrug NDO., v gostilni NDO (Kosić) in v vseh po vsej okolici.

Slovenci iz mesta in okolice! Narodni delavci!

Na vas je ležeče, da bo ta izlet v čast NDO, kakor vsemu tržaškemu Sloventstvu! Naša skrb bodi, da bo imponirala tudi najljubejšim našim sovražnikom! Eno pa pomni vsak: prijavi se in kupi vozni listek čimprej; nihče ne odlašaj do zadnjega, kajti dan 4. avgusta t. l. je odločilni dan, ko se

mora NDO odločiti za najem parnika. Do tega dne naj se torej odloči vsak!

Slovenci iz mesta in okolice, narodni delavci! Pokažimo, da znamo vračati milo za drago, pokažimo našim bratom v Puli, da smo res enega duha, ene krvi.

Pohitimo torej brat k bratu, da si podamo roke, da se poljubimo v bratsko lice in da si še bolj utrdimo našo bratsko vez!

Dne 14. avgusta torej vse v Pulo!

Iskrobrzojavna obrežna postaja Šibenik se preda javnemu prometu z dnem 20. julija. Obrežna pristojbina znaša 60 st. od besede brez odmerjene posebne najnižje takse.

Otvoritev Aljaževega Doma v Vratih se bo vršilo v nedeljo, dne 17. julija. Slovensko planinsko društvo je postavilo res pravi turistovski hotel v interesantnem oklepju doline in je opremilo novo stavbo z vsemi udobnostmi, tako, da je novi Aljažev Dom gotovo najlepši turistovski hotel, ki ga imamo v južnih Alpah.

Res, vredno si je ogledati to znamenito stavbo, ki bo v nedeljo izročena prometu. Postavitev Aljaževega Doma pomenja naravnost višek delovanja „Slovenskega planinskega društva“ in zato se je nadejati, da se udeležje slavnostne otvoritve vsi prijatelji slovenske turističke. Pripravilo se je vse za najizdatnejšo preskrbo z izbornim vinom in pivom, toplini pijačami ter gorkimi in mrzlimi jestvinami in v novih prostorih se da tudi udobno prenočevati (do 50 oseb). Tištim, ki si hočejo ogledati divno okolico, se priporoča, da dosepejo v Vrata že v soboto zvečer in prenoče v novem domu.

Slavnost se prične ob pol 12. Najprej bo sv. maša z blagoslovljenjem, potem slavnostna otvoritev in različni pozdravi, potem pa neprisliljena planinska veselica.

Izletniki pridejo pravočasno k otvoritvi še tudi z vlakom, ki odhaja iz Ljubljane ob 5 uri 40 minut jutraj, kajti od Mojstrane do Aljaževega Doma je le daljava dve in pol do tri ure.

Povrnejo se izletniki najboljši z večernim vlakom, ki prihaja v Ljubljano po 11. uri zvečer.

Na veselo svidenje v Vratih!

Nevročljive poštnje pošiljatve. C. kr. poštno in brzojavno ravnanstvo nam je doposlalo seznam onih poročenih in navadnih poštnih pošiljatev, ki so bile v mes. juniju v oddelku za nevročljive poštnje pošiljatve v Trstu odprte in ki so jim odpošiljatelj neznani. Ta seznam je priobčen v polnem obsegu v tukajšnjem uradnem listu.

Povodom izleta „Gorenjske sokolske župe“ na Jesenice opozarjamo posetnike posebno na to, naj se drže strogo naših gostiln.

Gostilne, ki nosijo dvojelične napise niso naše, ako bodo morda imele izobešene slovenske zastave. Svoji k svojim!

Otroški vrtec v Rocolu se prav srčno zahvaljuje izvrstnemu pevskemu zboru bratovščine sv. Cirila in Metoda od sv. Jakoba za krasno petje, kakor tudi vrlim tamburašem iz Kolonkovca in Rocola za sodelovanje na veselici. Dalje izreka zahvalo sledečim, ki so pripomogli, da so bili otroci pogosteni, oziroma njim, ki so vstopnino preplačali.

Pepina zavitek biškotov, Vatovec zav. biškotov, Karlo Susič zav. biškotov in dve škatlji čokolade, Marusič zav. biškotov, v denarju pa: Lozer, Kobal Fran, R. Lach, Straus, Skrk, Vatovec, Počkaj, Gregorič trgovci, Volk, Emil Abramovič, Čretnik, I. Lah, M. Slamič, Lah, Slamič, Mršek, Lah I., Opara, Rusič, M. Lah, I. Brezovic, N. N., Mirc, Slamič, Švagelj, Butinar, N. N., Cunja, N. N., Mršek, Miklavc, Valič, Just, Šaher, Grmek, Cunja, Hrib, Lozer, Susič, Vidmar.

Ker se nista vdeležila veselice, poslala sta vstopnino g. Germek 2 K, g. Zink Andrej 3 K.

Celjski sokolski zlet dne 14. avgusta 1910. Meseca avgusta se bo vršila v Gaborju, pred vrati „nemškega“ Cilja, velika in pomembna narodna slavnost, ki zaslužuje pozornost vse Slovenije. Ne le, da se takrat zberemo naši čili Sokoli iz vseh slovenskih zemelj, da proslavimo z vseh slovenskim društvom, celjskim „Sokolom“, otvoritev krasnega „Sokolskega doma“ v Gaborju pri Celju; onega dne se zbere tudi na „vročih celjskih tleh“ na tisoče slovenskega ljudstva, da manifestira za slovenski značaj celjske okolice in dokaže, da imamo brezpogojno domovinsko pravico tudi v mestu. Ne moremo tu naštevati žrtv in težav celjskega „Sokola“ in vsega celjskega Sloventstva s stavbo „Sokolskega doma“; ali danes nam utriplje srce veselja in ponosa, ko gledamo lepo praktično urejeno poslopje, pomnik Sloventstva v Gaborju.

Vabimo torej vse Slovence na slavlje, ki se bo vršilo v nedeljo, dne 14. avg. 1910 v Gaborju pri Celju. Sokolskega zleta se udeležijo poleg slovenskih tudi hrvaški, srbski in češki Sokoli. Ves prostrani vrt „Sokolskega doma“ se isti dan spremeni v veliko zabavališče, kjer po možnosti postrežemo drugim gostom in prijateljem.

Javna telovadba se bo vršila blizu „Sokolskega doma“ na posebej za to prirejenem telovadišču. Slavnost obeta biti ena

največjih, kar jih je sploh kedaj videlo slovensko Celje, in se delajo za njo že veličinske priprave. *Kdor torej le more, naj pohiti dne 14. avgusta v Celje, posebno, ker je v ponedeljek dne 15. avgusta tudi praznik. 14. avgust bodi praznik vse Slovenije!*

Javen shod v Ricmanjih. V nedeljo, dne 17. t. m. ob 3. uri popoldne se vrši v prostorih „Konsumnega društva“ (Narodni dom) v Ricmanjih javen shod N. D. O. po sledečem dnevnem redu: 1. Delovanje N. D. O. 2. Razno.

Vabimo torej naše vrle Ricmanjce, da se tega velevažnega shoda udeležijo v čim najobilnejšem številu.

Potres. Na tukajšnjem pomorskem observatoriju so v sredo popoldne zabeležili potresni aparati bližnji potres, katerega ognjišče je bilo oddaljeno okoli 270 km. Začetek ob 9. uri 33' 8, maksimum 3 mm. ob 9 uri 33' 47, konec ob 9. uri 37 popoldne.

Tržaška mala kronika.

Zginil je. Pred dnevi je v Bazovici prišel stanovat v gostilno „Pri lipi“ mož, dozdnevno 30 let star, in sodeč po obleki, delavec. Drugi dan je isti zginil. Ni se oddaljil iz hiše skozi vrata, marveč je skočil ven skozi okno. V sobi je neznanec pustil zlato uro in zlato verižico, dva zlata poročna prstana in druge predmete, vse nove. V vasi se veliko govori o tej tajinstveni stvari.

Vse to ljubezen stri. Matej Kodan, star 52 let, iz Obrege pri Pereču, nekdanj stavec, sedaj težak, stanujoč v ul. Riborgo št. 9, je pred časom ljubimkoval z Anico Radoskovič, dekle pri g. u. Sesnicu, stanujočemu na Rivi pescatori št. 2. Potem pa ni ona hotela o njem nič več vedeti. Tedaj jo je on začel zasledovati in, kjer jo je našel, je bil v strašnem razburjenju pretil, da jo ubije, ako se k njemu ne povrne. Predvčerajšnjem popoldne je siloma vdrl v stanovanje deklečino, jo zasledoval po vseh sobah in kričal: „Danes je tvoj zadnji dan!“ Tresoča se na vsem telesu od strahu, se je ženska zatekla v gostilno v pritičju iste hiše. Besnež je tekel za njo, ali krčmar Fragiaco ga je ustavil, ga trdno držal s pomočjo dveh drugih in ga izročil redarju, ki je na kraval pritekel. Tudi potom neke svoje sestričine je svoji bivši ljubici večkrat zagrozil, da jo ubije, pisal je tudi več grozljivih pisem in radi škandalov, od njega provzročanih, je tudi večkrat zgubila službo.

Na stroške lahkoživke. 25-letni čevljar Dominik Baso, iz Mestre v Italiji, stanujoč sedaj v Androna della Scala št. 2, se je spoznal pred kratkim z Ireno Pekas, eno onih nesrečnic, ki se preživljajo s prodajanjem svojega lastnega telesa, in jo skušal pregovoriti, da mu sledi v skupno gospodinjstvo. Prisegal jej je zvestobo in dasiravno je oženjen, jo je nadlegoval z ženinimi ponudbami. — Irena se je po možnosti branila gorečih besed in dejanskih dokazov temperamentnega častilca, ki ni imel nikakega drugega namena nego le tega, da bi brezskrbno živel na stroške svoje — druge začasne polovice. Ker je pa ona ostala stanovitna v svojem odbojanju, začel ji je žugati, da jo „fenta“. Predsinočnjem je vdrl v njeno sobo, kjer se je nahajala v družbi, vrgel je skozi okno, kar mu je prišlo pod roko in kričal je pri tem kakor da bi bil znorel. Potem pa, ko jo je našel v gostilni, jej je zopet priredil tak prizor in jej pretil, da jej pokvari obraz. — Bil je aretiran.

V adamovem kostumu pred policijo. — Predvčerajšnjem zvečer je bil na Lipskem trgu aretiran mož, ker je tam bečal, ker je potepuh in brez vsakih sredstev. Ko so ga priveli na inspektorat v ul. Tigor, si je možakar strgal obleko raz telesa in kmalu pokazal pred očmi začudenih redarjev vso svojo ne prekrasno nagoto. Redarji so ga zavili v rjuho, da bi ga mogli saj na pol decentno privedi pred uradnika. Rekel je, da mu je ime Karl Kodila, star 25 let iz Smirice pri Kraljevem Dvorcu na Češkem, in da je tovarniški delavec. Povedal je, da je dne 10. t. m. prišel s parnikom „Maria Valeria“ iz Port-Saida v Trst na stroške tamošnjega konzulata in da ni imel sredstev, da bi se naprej peljal v domovino. Ko je bil v Tunisu vslužben pri tamošnjih pristaniških delih, da so ga aretirali in ker so ga smatrali begunom tujinske legije, so ga zaprli za štiri mesece.

Ko so izvedeli za njegovo nedolžnost, so mu dali 220 K za odškodnino. Iz Tunisa pa da je šel potem peš (!) v Port-Said, kjer je bil aretiran. Ubogega Odiseja pošljejo v domovino.

Požar. Predsinočnjem ob 3. po polnoči se je razvil požar v novi zgradbi v ul. Vecellio št. 12. Iz neznanega razloga se je ogenj pojavil na tramovju četrtega nads., na kar so začeli goreti tudi drugi tramovi.

Ognjegasci so v kratkem pogasili ogenj. Škodo cenijo na 1000 K.

Poskus samomora. — Uršula Fabris, stara 40 let, delavka, stanujoča u ulici Scalinata št. 18, so je hotela včeraj popoldne zastrupiti in je v to svrhu izpila octovo kislino. Pozvan zdravnik z rešilne postaje jej je nudil prvo pomoč in jo spravil izven nevarnosti. Urok obupnemu činu: domači prepiri.

Koledar in vreme. — Danes Henr. cesar. — Jutri: Marija Dev. Karm.

Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 26° Cels. — Vreme včeraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Semtertja oblačno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena. V začetku lepo, potem motno.

Društvene vesti.

Telovadno društvo „Sokol“ v Trstu.

Bratje Sokoli! V nedeljo 17. t. m. priredi bratsko društvo „Sokol“ v Prvačini javen nastop, katerega se udeležijo tudi naše društvo. Odhod iz Trsta je določen z državno železnico ob 12:50 popoldne oziroma z istim vlakom iz Opčin.

Istega dne priredi „Gorenjska sokolska župa“ svoj zlet na Jesenicah, kamor se popeljejo člani že v soboto zvečer ob 8:55 z državno železnico, preko Opčin z vlakom ob 9:29.

Pozivljamo Vas bratje, da se udeležite po možnosti ene ali druge prireditve. Na zdar! Odbor.

Člane pevskega društva „Trst“ opozarjamo na današnje pevsko vajo ter jih pozivljamo, da se je udeležijo v polnem številu. Tamburaški zbor društva „Trst“ ima svojo vajo v nedeljo, dne 17. t. m. popoldne ob 3. v dvorani N. D. O. v ulici Lavatoio 1.

Tržaška gledališča.

MINERVA. Danes Donizettijeva opera „Linda di Chaumonix“.

Nar. del. organizacija.

Izlet v Pulo. Seja pripravljalnega odseka za izlet v Pulo dne 14. avgusta se vrši danes zvečer točno ob 7. uri v prostorih N. D. O. ul. Lavatoio št. 1.

Vesti iz Goriške.

Rupa pri Gorici. p. Miren. — Z ozirom na poročilo v Vašem cenj. listu „Edinost“, tičeče se dogodka na Velikih Rojah dne 29. VI. t. l., na dan letalnih poskusov gg. inženirjev Heina in Zablatnika, prosim Vas, da priobčite med poročili iz Goriške še sledeče pojasnilo:

Vaše poročilo o dogodku na Velikih Rojah dne 29. VI., na dan letalnih poskusov gg. aviatikerjev Heina in Zablatnika, je bilo hvalevredno in točno, toda da se mi ne bi morda poditkalo, da sem z razvitjem slovenske trobojnice hotel delati politiko, odvracam takšen sum od sebe, ker, prvič nisem za to, in drugič nimam časa! Toda z ozirom na napačno poročilo „Piccola“ moram svar pojasniti.

Prostor, kjer so se vršili poleti, imenovan že od nekdaj „Velike roje“, je last županstva Miren, Standerž in Sovodnje in ga ima erar v najemu od imenovanih občin za vojaško vežbanje. Toda samo za to. In ni bilo opravičeno kršiti predprav lastnikov ter dovoliti tržaškemu Automobil Clubu, da je dal tam graditi paviljone in tribune za imenovani dan.

Županstvo Miren je nastopilo proti takemu kršenju lastninskih pravic ter dobilo od Cluba 200 kron odškodnine, ki je pa mnogo premajhna, da bi odgovarjala faktični škodi!

Kakšna politika se je pa delala od strani tržaškega Automobil Cluba, je razvidno iz sledečega:

Nekoliko dni pred vzletanjem so zabliščali po Gorici in menda tudi po Trstu velikanski plakati, ki so samo v italijanskem in nemškem jeziku naznačevali, da se vrše letalni poskusi — in to na lastnini zavednih slovenskih občin, slovenskih županstev in v sredi slovenskega prebivalstva popolnoma izven dvojezične Gorice — ter imenovali Velike Roje „piazza d'armi“, kakor trgi v Rimu, Milanu ali kje v Italiji!

Tako omalovaževanje slovenskega jezika je bilo velika žalitev ne le vsega slovenskega prebivalstva, ampak posebno prizadetih županstev!

Moje zemljišče se dotika Velikij roj in sklenil sem torej: zaničevalcem svojega jezika niti vinarja!

Dal sem si na imenovanem zemljišču zgraditi za svojo obitelj tribino ter razviti na isti slovensko trobojnico! Tujci, ki so prišli tisti dan gledat polete, naj vedo, da so na slovenskih tleh in ne piazza d'armi kje v Kalabriji!

:: Panificio Triestino ::

Otvoritev filijalke na Opčinah

ob sežanski cesti.

Avt. civilni zemljemerec

Kristjan Pertot

Ima svojo pisarno v Trstu v ulici della Caserma št. 5, II. nadstropje.

Priporoča se slavnemu občinstvu kot edini slovenski zemljemerec.

Mnenje g. Dra. Fr. Knauer-ja

zdravnika zdravilišča Johannisbaio na Dunaju.

G. J. SERRAVALLO

Trst.

Radovoljno Vam priznam, da mi je Vaše SERRAVALLOVO KINA-VINO Z ŽELEZOM (Vino di China Ferruginoso Serravallo) v praksi jako koristilo. Opazil sem, da je dalo v slučajih močne bledice, kjer je bilo vsako drugo zdravljenje z železom zastoj ali pa malenkostno, Vaše vino, ako sem ga prav rabil, hitrih in trajnih uspehov tako, da ga toplo priporočam.

DUNAJ, 6. maja 1909.

Dr. Fr. KNAUR.

Gius. Waldner

TRST - ulica Media 3 - TRST
VELIKA ZALOGA JELOVEGA LESA IZ KOROŠKE

Bogat izbor vsakovrst. obložkov

Prodaja lesa za vrtanje

Velik izbor pekovskih lopat.

Preno-čišče Alla città di Vienna Vsi oni iz nakelske županije, ki prebivajo nad 10 let v Trstu in bi radi dosegli domovinsko pravico za se in svoje v Trstu, naj se zglasijo vsak dan v „Narodni gostilni“ pri av. Jakobu od 6. zvečer dalje. Tam ima nakelska občina svojega uradnika v osebi g. Gombača, ki jim svetuje in preskrbi, kar je potrebno. 1025

Velika klobučarna G. Doplicher

Klobuki iz klobučevine prvih tovarn. Specijaliteta: trdi angleški klobuki. Emporij kap za potovanje in za šport.

TRST
Corso št. 34.

POHIŠTVO

SOLIDNO : in : ELEGANTNO

PO ZMERNIH CENAH

RAFAELE ITALIA

TRST - VIA MALLCANTON - TRST

Predno nakupite pohištvo, blagovolite obiskati

zalogo pohištva Angelo Palma

TRST, ulica Giosuè Curducci 20, kjer najdete solid. blago

po najnižjih cenah.

Pri nakupovanju jedilnih, spalnih in prejemnih sob, posebne olajšave : novoporočencem :

Priporočamo našim **KOLINSKO CIKORIJO!**

-- gospodinjam -- -- iz EDINE Slovenske Tovarne v Ljubljani. --

Občinstvo ni kazalo radi zastave najmanjšega razburjenja; vendar je dal mladi in neizkušeni g. baron Teufenbach kakor komisar zastavo odstraniti — menda hoteč s tem pokazati svojo avtoriteto, ali pa se prikupiti žalilec slovenskega naroda!

Moje prepričanje seveda mi ni dopuščalo, da bi dobrovoljno snel našo trobojnico, ker sem vendar gospodar na lastnem zemljišču, ter sem poslal po orožništvu, ki je prišlo do mene, odgovor g. komisarju, da sem jaz gospodar na svoji zemlji ter da zastave ne dam sneti dobrovoljno, ampak se uklonim samo sili. Trikrat so prišli orožniki do mene z enakim pozivom in v tretji kar v treh v družbi dveh policistov ter so zastavo sneli z brutalno silo!

Rad bi znal in poskrbim, da izvem, ali je imel g. komisar ukaz od g. glavarja, naj da sneti zastavo, ker dvomim, da bi bil to storil g. glavar, ki ga poznam kakor vsem enako pravičnega, ali pa je to storil g. baron iz lastne volje?!

Opozarjam torej slavno glavarstvo v Gorici, da bom zahteval zadoščenja na pristojnem mestu za kratenje lastninskih pravic ter da naše poslance osebno opozorim na Dunaju na ta kričeči slučaj, da store potrebne korake.

Ob enem moram pa izreči svoje obžalovanje, da niso lokalni listi ožigosali po zasluženju tržaškega Automobil Cluba za njegovo žalitev slovenskega prebivalstva, in da so celo prinesli rajše velike reklamne notice.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Prostovoljno gasilno društvo s sedežem v Podbrdu (pol. okr. Tolmin).

Solski zavodi društva „Solski dom“. Iz tozadnega poročila posnemljemo, da je v šolskem letu 1909—1910 skupno 1538 učencev in učenek obiskovalo te zavode. Ljudsko šolo v Solskem domu je obiskovalo 280 dečkov in 340 deklic. V pripravljalnici za srednje šole je bilo 43 učencev. V pripravljalnici za žensko izobraževališče je hodilo 112 gojenk.

Moška obrtno-nadaljevalna šola je imela 155 obiskovalcev, v žensko obrtno šolo je zahajalo 108 gojenk. V „Malem Domu“ je bilo v ljudski šoli 100 učencev in 177 učenek. V otroška zabavišča je hodilo 110 dečkov in 113 deklic.

Skupnega prirastka proti prejšnjemu šolskemu letu je bilo 79 otrok. Učiteljskega osebja je bilo: 3 učitelji-voditelji, 1 učiteljica-voditeljica, 1 učitelj, 17 učiteljic, 3 veroučitelji, 3 učitelji drugih šol.

x Krminska železniška postaja se preuredi in razširi. Stara poslopja so deloma že porušena.

x Zrakoplovca Heim in Zablatnik nameravata delati vzlete v Gradežu, ako jim to dovoli podaljšna komisija.

x V Podgori kopirajo namerujejo ustanoviti „Sokola“.

x V Stračičah se otvori brčkone že prih. šolsko leto otroški vrtec CMD. Tak vrtec je postal neobhodno potreben, odkar so sklenili Lahi ustanoviti laški otroški vrtec, za katerega je že razpisana služba vrtnarice. Kakor se vidi, se Lahom sila mudi; radi tega naj se CMD tembolj požuri, da ne pride prepozno.

Saj vendar vsi vemo, da v Stračičnih laških otrok sploh ni; v tvornici pa je vslužbenih mnogo slovenskih in hrvaških delavcev.

Tomaj-Dutovlje in okolica je ime novi podružnici družbe sv. Cirila in Metoda, kateri je c. k. namestništvo pred kratkim in sicer z dopisom z dne 19. jun. t. l. št. 1074. odobrilo pravila.

Sedež ima sicer v Tomaju, ker mora nekje biti, ali predsednik je obsebiamevno izvoljen tudi lahko v kakem drugem kraju tega okrožja.

Občni zbor se je namerovalo sklicati za dan 26. avgusta, a ker je tukajšnje občinstvo v tem vasu še preveč okupirano z delom, menim, da bo za to primernejši čas v prvi polovici septembra, n. pr. drugo nedeljo v septembru.

Do tega časa — se nadejam — se bodo kaj pridno priglasi novi udje, tako, da bo naša podružnica štela sčasoma najmanj 100 članov. Tako število članov bi delalo čast vsej fari tomajski.

Ta vest, gotovo razveseli vsakega zavodnega narodnjaka tega okrožja, ter se nadejam, da ne bo nobenega dlakocepca, ki bi se iz morebitnih, naravnost ničevih razlogov zaletel v to plemenito narodno napravo, kakor n. pr. morda radi naslova, radi sedeža, ali celo radi ustanoviteljev samih. Take in enake vzroke je iskati le v nevednosti, ali zlobnosti dotičnika samega.

Novoustanovljeni podružnici želim konečno najboljših uspehov.

Ciril-Metodarji iz zapadnih Brd so doposlali — mesto da se udeležijo zborovanja „Slov. Straže“, — znesek 9 K v Ljubljano vodstvu prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda.

Vesti iz Istre.

Šola v Kopru. Ganljivo je, kako vporablja narodne duše vsako priliko, da prispevajo, oziroma nabirajo za Simčičev sklad.

Istotako ganljivo je, da so nekateri go-spodje bili pripravljeni jako utesniti svoja

stanovanja, samo da se dobi prostor za šolo in da moremo na podlagi teh žrtev že javiti v svet: šola se prične 15. kimovca tega leta.

Pile in struži že pojo in pripravljajo potrebno pohištvo.

Razumništvo in delavstvo brez razlike mišljenja in prepričanja je složno v tem: Šola mora biti! Jeden pač ugleden stan sicer še nekako vleče v stran, pa upamo, da tudi dotična posebna „kasta“ bo svoj upliv in svojo gmočno moč postavila v službo te naše svete stvari, ker sicer bi vedeli, kako si tolmačijo delo „za obmejne Slovence“, ako nečejo sodelovati na takem rodoljubnem delu!!

Simčičev sklad je nadalje narasel po sledečih prispevkih:

Bizjak 5 K, Cek 5 K, Dva delavca 40 stot., dr. Janežič 10 K, Jazbec 2 K, Jeršek 1 K, Kropačin 3 K, Kuhar 2 K, Orel F. 3 K in Orel Maks 3 K oba v protest zoper očitiranje „Učit. Tovarisha“, da nista ostala v nekem njim neugodnem društvu, Potočnik F. 1 K, Potočnik I. 2, Rodoljubi s Koperščine v Gorici 33, Roglič 10, Uplaznik 1, Zink 10, Zarnik 1.

Vrli naš Pribil je nabral zopet svoto K 80, ki je tu razdeljeno izkazana.

Vsem: Bog plati!

MALI OGLASI

MALI OGLASI se računajo po 4 stot. besedo. Masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina štane 40 stotink. Plača se takoj ins. oddelku.

Poslovodjo za trgovino, večjega tudi laščine, išče Gospodarska zadruga v Kopru. Ponudbe z navedbo pogojev na naslov Posojilnica in hranilnica v Kopru 1179

Mala hišica z zemljiščem se proda pri sv. Ivanu št. 729, zadej gostilne Capuzzer, blizu tramvajske postaje. 1184

Austrijsko parobrodarsko društvo na dionice: „DALMATIA“

VOZNI RED
veljaven od 16. julija 1910 do nove odredbe.

Proga TRST-METKOVIČ A
Odhod iz Trsta v ponedeljek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v soboto ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIČ B
Odhod iz Trsta v četrtek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v sredo ob 7. uri zjutraj.

Proga TRST-METKOVIČ C
Odhod iz Trsta v soboto ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v četrtek ob 6. uri zjutraj.

Proga TRST-KORČULA
Odhod iz Trsta v torek ob 5. uri popoldne. Dohod v Trst v ponedeljek ob 6. uri zjutraj.

MIHAEL ZADNIK Trst
ulica Sorgente št. 2

kupi vole in krave
ter kože istih.

Ponudbe, tudi pismene in brzojavne poslati je na gornji naslov.

Oglase treba naslovljati na Inzeratni oddelok „Edinosti“

kinematograf „Adria“

Odprl se je v Škedenju

Elegantna dvorana, sestavljena po najmodernejših načrtih.

:: Vsaki torek in petek nov program. ::

VSTOPNINA: I. mesto 30 vin., otroci in vojaki 20 vin. II. mesto 20 vin., otroci in vojaki 10 v.

Na obroke! Velika izbira Na obroke!
izgotovljen. oblek za gospode in manuf. blaga
po jako zmernih cenah
JAKOB DUBINSKY, Trst, Barriera 34, II. n.

Ivan Miheučić & Co.

MEHANIČNA DELALNICA

Trst - Via Tiziano Vecelio št. 4 - Trst

SPREJEMAJO SE V POPRAVO PARNI STROJI IN KOTLI, VSAKOVRSNI MOTORJI NA GAS IN BENZIN. — VSAKOVRSNA INDUSTRIJALNA DELA V KOVINAH IN KOLARSKA BAKRENA DELA

VSE NAROČBE SE IZVRŠIJO Z NAJVEČJO

..... SKRBNOSTJO IN NATANČNOSTJO.

PRORAČUNI IN NAČRTI. TELEFON ŠTEV. 22-53

Slovenska žganjarna A. Žitko
Trst, ulica Acquedotto 3 priporoča slavnemu občinstvu svojo žganjarno, v kateri se prodaja pijača prve vrste in po zmerni ceni. Vse vrste likerjev, ruma, slivovca, konjaka. Domači brinjevec in tropinovec. POSEBNOST: razni raznovrstni likerji. 1093

Na Opčinah je na prodaj prodajalna manufakturnega blaga z vso pravico. — Zorko. 1168

Učenca zmožnega deželnih jezikov, bivajočega v mestu, išče Ant. Jerkič, fotograf. Trst, via delle Poste 10. 1171

Poskusite FI-GOVO KAVO „Salutin“ ki je najfiniši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 0000

Izredna prilika! Proda se radi boleznih prav dobro idoča gostilna z vso opremo na prometnem kraju in brez konkurence. Pogoji jako ugodni in zaslužek zjamčen. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti pod št. 1170

Gospodična 19-letna, zmožna slovenske in nemške korespondence, stroje-pisja, nemške stenografije, želi nastopiti prvim avgustom primerno službo. Ponudbe na Inzeratni oddelok Edinosti pod št. 1176. 1176

Javno tombolo s plesom priredi društvo „Grmada“ v Mayhinjah 10 minut od postaje Vižolje v nedeljo dne 17. julija t. l. ob 6. uri pop. Za obilen obisk se priporoča ODBOR. 1099

Proda se mali Hotel po nizki ceni. Naslov pove Ins. odd. Edinosti. 1172

CANTI JUGOSLAVI IV. Kušarja
!! se dobivajo v „Slovanski knjigarni in trgovini papirja“ JOSIP GORENJEK, Trst, ul. Valdirivo 40. Knjiga stane broš. K 3, lično v platno vezana K 4.

Ugodna prilika!
V veliki, fini žganjarni
na trgu pred Narodnim domom št. 1 (vogal ulice Ghega) je na razpolago.
Nov dohod ogromne partije marsale in vermoutha po K 1-60 liter.
Asti Spumante, Refošk, zagrebški Pe-linkovac in Sokol. — Posebne vrste: Ruse po najzmernejših cenah.

Hočete se prepričati?
obiščite velika skladišča
Marije ud. Salarini
Ponte della Fabra 2 | ul. Poste Nuova
(vogal Torrence) Alla città di Londra
Velik izbor ingotovljenih oblek za moške in dečke, kostumi za otroke. Površniči, močne jope, kakor tudi raznih paletotov. Obleke za dom in delo. Delavske obleke, Tirolski liden. Nepremoljivi plašči (pristni angleški). Specialiteta: blago tu- in inozemskih tovarov. Izgotovljajo se obleke po meri po najnovejši modi, točno, solidno in elegantno po nizkih cenah

Dr. Fran Korsano
Specijalist za sifilitične in kožne bolezni
ima svoj ambulatorij
v Trstu v ulici San Nicolò št. 9
(nad Jadransko banko)
sprejema od 12. do 1. in od 5. in pol do 6. in pol popol.

Zaloga obuvala

in lastna delalnica

PAVEL VISINTINI

Trst, ul. Giosue Carducci 31.
Filijalka ul. S. Sebastiano 8.

Velika izbira moških in ženskih čevljev. — Poprave se izvršujejo točno in solidno

po zmernih cenah

Umetni : fotografični

pri sv. Jakabu - TRST. ateljé pri sv. Jakabu - TRST.

ulica Rivo št. 42 (pritližje)

Izvršuje vsako fotografsko delo, kakor tudi razglede, posnetke, notranjost lokalov, porcelanske ploče za vsakovrstne spomenike itd. itd. itd.

Posebnost: Povečanje vsakotere fotografije.

Radi udobnosti P. N. naročnikov sprejema naročbe in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta.

Širite EDINOST

Zdravljenje : krvi

Čaj „Tisočerni cvet“ (Millefiori)

Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slujajim, če peče v žlezo, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za zdravljenje stane 1 K ter se dobiva v odlikovani lekarni

PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (mestna hiša) Telefon 377

Poštne pošiljave se izvršujejo takoj in franko, ako se dopolnje Kron 1-10.

TRVKA

Adolf : Kistoris

skladišče oblek za moške in dečke
Trst, via S. Giovanni 16, I.
TELEFON št. 16-83.

(zraven restavracije Cooperativa ex Hacher) prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za česke, perilo itd.

Najdogovornejše cene.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju

Dnevnik Edinost

v Trstu

je izdal in založil sledeče knjige:

1. „Vohun“, Spisal J. F. Cooper. Cena K 1-60.
2. „Tri povesti grofa Leva Tolstega“, Cena 80 vinarjev.
3. „Kazaki“, Spisal L. N. Tolstoj. Prevel J. Knaflič. Cena K 1-60.
4. „Prva ljubezen“, Spisal Ivan Srgjejevič Turgjenjev. Prevel Dr. Gustav Gregorin. Cena K 1.
5. „Poljub“, Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva. Spisala Karolina Švetic. — Prevel J. P. Cena 80 vinarjev.
6. „Igralec“, Roman. Iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. Cena K 1-60.

Vse te knjige se dobivajo v tiskarni „Edinost“ v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem. Poština za posamezno knjigo je 10 vinar.

Naznanilo.

Naznanja se slavnemu občinstvu, da se nahaja dobroznana trgo- **VATOVEC** : vina jestvin : : (prej trg Barriera vecchia) sedaj ul. Istituto 25 (vogal ul. Manzoni 1)

Zaloga testenin domačega pridelka, „PEKATETE“ iz ILIRSKE BISTRICE, tukaj. pridelka in napolitanskega. Zaloga olja iz oljk, vinskega jesiha, kave, sladkorja itd. Posebnost: vina domača in zunanja v steklenicah in pivo. Toplo se priporoča glavni občinstvu in svojim prejšnjim cenjenim odjemalcem.

Naročnine po pošti od 5 kg naprej se izvršujejo po nizkih cenah.